

Назва видання

Нафтогазова галузь України

Науково-виробничий журнал
Виходить один раз на два місяці

Співзасновники

Національна акціонерна компанія
«Нафтогаз України»
Івано-Франківський національний
технічний університет нафти і газу

Головний редактор
Бакулін Є.М.

4/2013

(4) липень-серпень

Індекс 74332

Тираж 1000 примірників

Ціна згідно з Каталогом видань України 22,63 грн

Адреса видавця та редакції
01001, Київ-1, вул. Богдана Хмельницького, 6
Телефони: (044) 586 3681, 586 3683
Факс: 594 7669
E-mail: journal@naftogaz.net
www.naftogaz.com/naftogaz_galuz

Адреса друкарні

ТзОВ «Компанія Імперіал Груп»
м. Львів, 79000, а/с 6104
Тел.: (032) 290 1580, (063) 122 2625
E-mail: imperial@mail.lviv.ua

ЗАРЕЄСТРОВАНО

в Міністерстві юстиції України.

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
серії КВ №19813-9613Р від 09.04.2013 р.

Видавець

НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ

НАФТОГАЗ

У К Р А Ї Н И

NATIONAL JOINT-STOCK COMPANY
NAFTOGAZ
OF UKRAINE

Журнал реферується University of Tulsa (USA)
і ВИНІТИ РАН (Росія)

Рекомендовано до друку

Вченою радою Івано-Франківського національного
технічного університету нафти і газу
та Науково-технічною радою
Національної акціонерної компанії
«Нафтогаз України»

ГЕОЛОГІЯ НАФТИ І ГАЗУ

ПРОКОПІВ В.Й., ПІТОНЯ В.А., ПРИДАЧИНА О.М.

Експрес-метод визначення зон залишкових запасів нафти на пізній стадії розробки
покладів 3

БУРІННЯ СВЕРДЛОВИН

КУСТУРОВА О.В., ШЕВЧЕНКО Р.О., ЖУГАН О.А., ЛЯМЕНКОВ С.В.

Змашувальні домішки в бурінні та методики їх дослідження 7

КУНЦЯК Я.В., ЛУБАН Ю.В., ЛУБАН С.В., КУЛИК Я.І.

До питання кольматції проникних пластів під час використання безглинистих
промивальних рідин 10

ВИДОБУВАННЯ НАФТИ І ГАЗУ

МИСЛЮК М.А., ПЕТРУНЯК В.Я.

До використання статистичних оцінок параметрів продуктивних пластів за кри-
вими відновлювання тиску 15

РУДИЙ С.М., КАЧМАР Ю.Д., РУДИЙ М.І.

Взаємодія силікатних порід із глинокислотними розчинами в термобаричних умо-
вах пласта. Ч.ІІ. Механізм розчинення компонентів породи 19

ГОШОВСЬКИЙ С.В., ВОЙТЕНКО Ю.І., СОРОКІН П.О.

Ефективність сучасних технологій вторинного розкриття продуктивних горизон-
тів і шляхи її підвищення 25

ТРАНСПОРТУВАННЯ ТА ЗБЕРІГАННЯ НАФТИ І ГАЗУ

СТОРЧАК С.О., ЗАЄЦЬ В.О., САВКІВ Б.П.

Про концепцію підземного зберігання газу в Україні 28

БІЛОБРАН Б.С., ДЗЮБИК А.Р., ЯНОВСЬКИЙ С.Р.

Вплив монтажного пружного згину на напружено-деформований стан надземних
переходів магістральних нафтопроводів у горах 30

ПРИТУЛА Н.М., ГРИНІВ О.Д., ВЕЧЕРІК Р.Л., БОЙКО Р.В.

Заміщення буферного газу азотом у пластах газосховища (моделі, методи, числові
експерименти) 34

ДАЦЮК А.В., ОСІНЧУК З.П.

Підземні газосховища як важливий чинник забезпечення споживачів України газом у
надзвичайних ситуаціях 42

НЕТРАДИЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ

РЕДЬКО А.О., РЕДЬКО О.Ф., КОМПАН А.І.

Утилізація теплоти викидних газів газотурбінних установок ГПА магістральних
газопроводів 45

НА ПІДПРИЄМСТВАХ ГАЛУЗИ

ШВИДКИЙ О.А., ДОВЖОК Т.Є., ГРИШАНЕНКО В.П., ХОМИК П.М.

ДП «Науканафтогаз»: 10-річний шлях від регіональних досліджень до відкриття ро-
довищ нафти і газу 49

ПРОФЕСІОНАЛИ ГАЛУЗИ

Скляр В.Т. 41

Інформація 9, 24

OIL AND GAS GEOLOGY

PROKOPIV V.Y., PITONIA V.A., PRYDACHYNA O.M.

Express method for determining the areas of residual oil reserves at a late stage of development 3

WELL DRILLING

KUSTUROVA O.V., SHEVCHENKO R.O., ZHUHAN O.A., LIAMENKOV S.V.

Lubricating additives in drilling and methods of their research 7

KUNTSIAK Ya.V., LUBAN Yu.V., LUBAN S.V., KULYK Ya.I.

Concerning the issue of mudding permeable beds when using clayless drilling fluids 10

OIL AND GAS PRODUCTION

MYSLIUK M.A., PETRUNIAK V.Ya.

Concerning the use of statistical estimates of productive bed parameters using pressure recovery curves 15

RUDYI S.M., KACHMAR Yu.D., RUDYI M.I.

Interaction of silicate rocks with acid-cut clay muds under pt conditions in the reservoir. Part 2. The mechanism of formation component dissolution 19

HOSHOVSKYI S.V., VOITENKO Yu.I., SOROKIN P.O.

Effectiveness of the state-of-the-art technologies of secondary penetration of productive horizons and ways to improve it 25

OIL AND GAS TRANSPORTATION AND STORAGE

STORCHAK S.O., ZAYETS V.O., SAVKIV B.P.

About the concept of underground gas storage in Ukraine 28

BILOBRAN B.S., DZIUBYK A.R., YANOVSKYI S.R.

Influence of the installation elastic bending on the stress-strain state of the pipeline aboveground passages in the mountains 30

PRYTULA N.M., HRYNIV O.D., VECHERIK R.L., BOIKO R.V.

Replacement of buffer gas by nitrogen in gas storage reservoirs (models, methods, numerical experiments) 34

DATSIUK A.V., OSINCHUK Z.P.

Underground gas storage facilities as an important factor of providing consumers in Ukraine with gas in emergency situations 42

UNCONVENTIONAL TECHNOLOGIES AND ENERGY EFFICIENCY

REDKO A.O., REDKO O.F., KOMPAN A.I.

Gas turbine exhaust-gas heat utilization of main gas pipeline gas-compressor units 45

AT THE BRANCH ENTERPRISES

SHVYDKYI O.A., DOVZHOK T.Ye., HRYSHANENKO V.P., KHOMYK P.M.

SE «Naukanaftogaz»: 10 years path from regional research to discovery of oil and gas fields 49

INDUSTRY EXPERTS

Skliar V.T. 41

Information 9, 24

Головний редактор

Бакулін Євген Миколайович – голова правління Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України»

Заступники головного редактора

Чупрун Вадим Прокопович – заступник голови правління Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України»

Крижанівський Євстахій Іванович – д-р техн. наук, професор, член-кореспондент НАН України, ректор Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу

Редакційна колегія

Адаменко Олег Максимович – д-р геол.-мінерал. наук

Банахевич Юрій Володимирович – д-р техн. наук

Бойченко Сергій Валерійович – д-р техн. наук

Братичак Михайло Миколайович – д-р хім. наук

Бутинець Франц Францович – д-р екон. наук

Варламов Геннадій Борисович – д-р техн. наук

Василюк Володимир Михайлович – канд. техн. наук

Венгерцев Юрій Олександрович – д-р філософії, канд. техн. наук

Вишва Сергій Андрійович – д-р геол. наук

Витвицький Ярослав Степанович – д-р екон. наук

Гінзбург Михайло Давидович – д-р техн. наук

Гладун Василь Васильович – д-р геол. наук

Гожик Петро Федосійович – д-р геол. наук, академік НАН України

Гораль Ліліана Тарасівна – д-р екон. наук

Горобинський Сергій Вікторович – канд. техн. наук

Гриценко Олександр Іванович – д-р техн. наук, член-кореспондент РАН (Росія)

Грудз Володимир Ярославович – д-р техн. наук, професор

Данилюк Микола Олексійович – д-р екон. наук

Довжок Тетяна Євгенівна – канд. геол. наук

Дорошенко Володимир Михайлович – д-р техн. наук

Драганчук Оксана Теодорівна – д-р техн. наук

Єзер Дмитро Олександрович – д-р техн. наук, член-кореспондент НАН України

Зарубін Юрій Олександрович – д-р техн. наук

Зейкан Олександр Юрійович – канд. геол. наук

Карп Ігор Миколайович – д-р техн. наук, академік НАН України

Карпаш Олег Михайлович – д-р техн. наук

Карпенко Олексій Миколайович – д-р геол. наук

Кісіль Ігор Степанович – д-р техн. наук

Коболев Володимир Павлович – д-р геол. наук

Колбушкін Юрій Петрович – д-р екон. наук

Кондрат Роман Михайлович – д-р техн. наук

Красножон Михайло Дмитрович – д-р геол. наук

Куровець Ігор Миколайович – канд. геол.-мінерал. наук

Лігоцький Микола Володимирович – канд. техн. наук

Лукін Олександр Юхимович – д-р геол.-мінерал. наук, академік НАН України

Маєвський Борис Йосипович – д-р геол.-мінерал. наук

Макогон Юрій Федорович – д-р техн. наук (Техаський університет, США)

Мачужак Михайло Іванович – канд. геол.-мінерал. наук

Орлов Олександр Олександрович – д-р геол.-мінерал. наук

Осінчук Зіновій Петрович – канд. техн. наук

Павлюк Мирослав Іванович – д-р геол.-мінерал. наук, член-кореспондент НАН України

Петренко Віктор Павлович – д-р екон. наук

Петровський Олександр Павлович – д-р геол. наук

Світлицький Віктор Михайлович – д-р техн. наук

Середюк Марія Дмитрівна – д-р техн. наук

Середюк Орест Євгенович – д-р техн. наук

Старостенко Віталій Іванович – д-р фіз.-мат. наук, академік НАН України

Сторчак Сергій Олександрович – д-р техн. наук

Унігівський Леонід Михайлович – д-р техн. наук

Федоришин Дмитро Дмитрович – д-р геол. наук

Фік Ілля Михайлович – д-р техн. наук

Хомик Павло Миколайович

Чудик Ігор Іванович – д-р техн. наук

Чухліб Анатолій Петрович – канд. екон. наук

Швидкий Едуард Анатолійович – канд. екон. наук

Швидкий Олег Анатолійович

Шевчук Анатолій Степанович – канд. техн. наук

Над номером працювали

Управління науково-технічної політики

Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України»

Сектор організації видання науково-виробничого журналу

Начальник сектору

Т.П. Умущенко

Редактор Н.Г. Ворона

Здано до складання 13.10.2013. Підписано до друку 21.11.2013

Формат 205×285. Папір крейдований. Офсетний друк.